

Studentrådet SU

MØTEINNKALLING til Studentrådet SUs møte

Dato **Tirsdag 30.01.24**
Tid **Kl. 17.15**
Sted **D8, Dragvoll**

Studentrådet SUs saker:

Konstituering av møtet

Ref-sak 01/24 **Godkjenning av referat 21.11.2023 ***
Ref-sak 02/24 **Saker fra studenttillitsvalgte, orientering fra FTVene**

O-sak **Velkomst fra Dekan**
O-sak **Hvilken informasjon ønsker dere fra varslingsmottaket**

SU-sak 01/24 **Bli kjent/forventningsavklaring**
SU-sak 02/24 **Bachelor of Honours på SU***
SU-sak 03/24 **Arbeid med læringsmiljø på SU***
SU-sak 04/24 **Eventuelt**

Større eventuelt-saker bør sendes inn på forhånd, gjør runden rundt bordet kort.

Evaluering av møtet

Studentrådet SU

Malin Høgsand Leirvåg
Internt ansvarlig

Maiken Kildal Berntsen
Førstekonsulent

Dersom du skal forlate møtet før det er ferdig må du gi beskjed til Malin og Maiken **før** møtet.
Dersom du ikke kan møte opp MÅ du gi beskjed til Malin og Maiken før møtet.

* = Alle vedlegg blir sendt ut digitalt!

Studentrådet SU

REFERAT

Studentrådet SU sitt møte 21.11.23 Kl. 17.00

Møteleder: Malin Høgsand Leirvåg
Referent: Maiken Kildal Berntsen

Studentrådet SUs medlemmer:

FTV Leder	Malin Høgsand Leirvåg
FTV Kommunikasjon	Eivor Høgmo Karlsen
FTV Orgnest	Kristian Nygård Svartås
FTV Læringsmiljøansvarlig	Usman Hussain
IGE	Oliver Ødegård
ILU	Siver Ekmann
ILU	Victoria Holmstad-Solberg
ILU	Maria Kasseth
ILU	Herman Nesse
ISA	Sandra Barra Halvorsen
IPS	Youssef Rahmati Ennaqi
IPS	Jakob Øygarden Selfors
IPS	Josef Kayri
IPL	Hannah Sofie Haslestad
ISS	Sandra Benedicte Lemstad Hiller
ISS	August Granhaug Allen
ISS	Emma Sofie Elvevold Ritman
SOSANT	Kyi Kyi Than Winn
SOSANT	Guro Turøy
LTV SU	Elise Liseth Lundem

Meldt fravær:

IPL	Julie Pauline Strand
ISA	Mia Berge Nilssen
IGE	Malin Bergset
ISA	Bisma Aleem
IPL	Marthe Skogvoll
ILU	Vanja Fjerdingøy

Ikke møtt

Observatører:

Studenttinget Matilde Brox Bordal

Konstituering av møtet

Innkallingen ble godkjent, møteleder og referent valgt.

Ref-sak 19/23 Godkjenning av referat fra SU-møte 10.10.23

Det kommer tilbakemelding på at to navn er skrevet feil. Det rettes opp i, og blir videre godkjent.

Ref-sak 20/23 Saker fra studenttillitsvalgte, orientering fra FTVene

Kort informasjon om hva som skjer på instituttene.

Kort orientering fra FTVene om hva de har jobbet med siden sist

Runden rundt bordet**FTV**

- Instituttleder møte
 - o Snakket om at det er lav oppslutning på Studiebarometeret. Oppfordret fagmiljø skal ta større ansvar (forelesere).
 - o Økonomi og kutt – det vil bli endringer i en del emner på flere institutt.

IPL

- Karrieredag med studentene på IPL (stor suksess, ca. 100 påmeldte!)
- Invitert ny ITV på kontorvakt

ILU

- Ledermøte
- NOKUT-møte
- KTV-møte
- Valgmøte Salt IF
- Møte med ledelsen
- Julebord med SALT
- Møte i Utdanningsutvalget
- Diverse etter valget

ISA

- Siden sist har vi arrangert digitale konkurranse for å øke valgdeltakelse blant studenter
- PTV-møte hvor vi har gjort noe sosialt og hatt semesteravslutning
- Jobbet for å rekruttere flere PTV-er.
- I tillegg har vi jobbet videre med læringsmiljøet på studiene og tilbakemeldinger på feltarbeid.

ISS

- Hatt ledermøte med instituttet
- PTV møte (dårlig oppmøte)
- Supplert inn ITV, og fikset kontrakt
- Skrevet resolusjon om samiske perspektiver ved SU

IGE

- Siste PTV møte for semesteret
- Kaffeprat med instituttleder Gard
- Jobbet med risiko- og mulighetsanalyse angående instituttsammenslåingen
 - o Laget et forms for tilbakemeldinger og sendt ut i diverse kanaler
 - o Sammenfattet en rapport som skal være med som vedlegg på instituttstyremøte der de mest sannsynlig skal vedta sammenslåingen

LTV

- Har vært på nasjonal lektorutdanningskonferanse i Oslo. Hørt og snakket om ulik organisering av lektorprogrammene, viser seg at vi sliter noe med de samme tingene.
-

Lektorkulturen bygges på ulikt vis på de forskjellige institusjonene. Vi har derimot fått mye nytt input og gleder oss til å diskutere dette videre.

- Juleavslutning med PTVer.
- Jobbe for en generelt bedre tilbakemeldingskultur
 - o Oppfordret til oppfordring om å svare på studiebarometeret.

Studenttinget v/ Matilde

- Samling i Berlin. Møtte andre styrerepresentanter på andre universitet.
- Valg. Valgt inn nytt arbeidsutvalg i Studenttinget.

O-sak Arbeidsprogram og politisk plattform for Studentrådet SU

FTVene har plan om å utarbeide en politisk plattform, som sier noe om SUs politikk. For eksempel å inkludere resolusjonene vi vedtar i dag. Det sørger for at studentrådet SUs medlemmer er kjent med vår politikk. Den vil inneholde de politiske vedtakene som er fattet.

O-sak Fadderutvalget

Fadderutvalget mangler styre. Det samme gjelder Dragvollkjelleren. De står derfor i fare for å ikke driftes videre.

Fadderutvalget får midler fra fakultetene (HF og SU), som de fordeler videre til linjeforeninger. De utgjør bindeleddet mellom linjeforeningene.

Det kommer tilbakemeldinger fra studentrådet om at det burde vurderes å være et betalt verv. FTVene rapporterer fra generalforsamlingen til Fadderutvalget at det har vært et tema.

O-sak Oppstart våren 2024

Det vil være oppstartsseminar helga 26.-28. januar. Mest sannsynlig blir første studentrådsmøte (felles med HF) 23.januar.

Husk å inkludere de nyvalgte ITVene. Sørg for erfaringsoverføring, og at de kjenner til viktige navn på instituttet, og hvilke møter dere går i. I tillegg skal dere ha sendt informasjon til instituttet om nyvalgte PTVer.

De av dere som er gjenvalgt, bes signere kontrakten når dere får den på student e-post.

SU-sak 37/23 Valgevaluering

Flere institutt har økt valgoppslutning. Det gis tilbakemelding på at power point presentasjonen som ble lagd til å ha i forelesning, fungerer godt. Det er likevel en del professorer som ikke ønsker å ha opp denne i forelesning. Det er få i studentrådet som har vært i forelesninger der den har blitt vist.

Det virker som at stand har god effekt. Det er mange som kommer innom og er interesserte. Det fungerer også at de som er tillitsvalgte snakker om valget til sitt miljø, så sprer det seg rundt om.

Vi kunne med fordel ha hatt stand lengre, en uke tidligere. Det diskuteres hvor vidt stand går utover andre oppgaver man gjør på kontorvakt, som møteforberedelser. Flere synes det er vanskelig å kombinere. Man får ikke gjort forberedelsene sine, da det ikke kjennes naturlig ut å ha med PC på stand. Det virker ikke særlig

innbydende for de som kommer forbi. Andre synes ikke det har noe å si, å bruke fritid på å lese møteinnkallelser osv.

Det er vanskelig å engasjere folk til å stemme når det kun er én kandidat. Vi bør bruke mer tid og ressurser til å rekruttere flere kandidater, og slik ha bidratt til høyere valgoppslutning.

SU-sak 38/23 Resolusjon: Samiske perspektiver i utdanning og forskning ved SU

Saksbehandlere gjør kort rede for bakgrunnen for saken, og resolusjonen.

Fakultetet skal snart vedta nye satsningsområder for de tre neste årene. Hensikten er at studentrådet SU skal spille inn resolusjonen til fakultetet i innspillsrunden for disse satsningsområdene.

Noen av de tillitsvalgte i studentrådet har opplevd at samiske perspektiv er inkludert i utdanningen. Særlig lærerutdanningene og sosialantropologi. Psykologi og sosialt arbeid har hatt noe. Ellers er det manglende.

Det diskuteres hvordan SUs synkende økonomi og videre nedlegging av emner, kan påvirke muligheten for å opprette nye emner for samiske perspektiver. Saksbehandler oppklarer at det viktigste ikke er oppretting av nye emner, men inkludering av samiske perspektiver i allerede eksisterende emner i relevante utdanninger. Utdanningen blir da å vurdere hva som er relevante utdanninger, og hvem som skal ta denne vurderingen.

Voteringsorden SU-sak 38/23

1 - Jakob Øygarden Selfors Vedtatt

Endre punkt 3 til:

SU må inkludere flere aspekter og utfordringer relatert til samiske perspektiver, kultur, kunnskap og historie i utdanningen deres, slik at studenter med relevant utdanning kan forstå og være løsningen på dagens samfunnsproblemer.

Resolusjonen i sin helhet, inkludert endringsforslag 1, vedtas.

Redaksjonell fullmakt for FTVene innvilges.

SU-sak 39/23 Resolusjon om kunstig intelligens i utdanningen

Saksbehandler gjør kort rede for saken. Det sendes inn flere endringsforslag.

Voteringsorden SU-sak 39/23

1 – Usman Hussain Vedtatt

Strykingsforslag siste punkt:

At NTNU aktivt ser på KI som et hjelpemiddel.

2 – Usman Hussain Vedtatt

Strykningsforlag:

At NTNU tar sikte på å utvikle en egen akademisk KI, basert på akademiske tekster som kan brukes som et hjelpemiddel.

3 – Jakob Øygarden Selfors Vedtatt

Tilleggsforslag:

At vitenskapelige ansatte skal ha kompetanse om hvordan KI anvendes i deres fagfelt, samt muligheter for fremtidig anvendelse. Vitenskapelig ansatte har et særskilt ansvar for å holde seg oppdatert på denne informasjonen.

4 – Jacob Øygarden Selfors Vedtatt

Tilleggsforslag:

SU oppfordrer alle faggrupper til å evaluere hvordan KI kan anvendes innenfor fagfeltet.

5 - Hele resolusjonen til grunn, med overnevnte endringsforslag Vedtatt

Redaksjonell fullmakt for FTVene vedtatt.

SU-sak 40/23 PTV-ordningen på SU
Saksbehandler gjør rede for saken.

Det diskuteres hvorvidt 30 timer vil være et ok antall timer. Noen mener det er et høyt tak, andre mener det er et for lavt antall timer. FTVene forsøker å jobbe frem en felles avtale som sikrer at alle PTV-er får kontrakt på samme antall timer. De vil skrive en sak og sende til dekan.

SU-sak 41/23 Semesterevaluering
Ønske om tidligere møter. Det er vanskelig å ha møter tidligere enn kl. 17 fordi vi har studenter på flere campus, og de har obligatorisk undervisning frem til kl. 16. Det er likevel noe vi kan ta opp ved oppstart hvert semester, der vi sjekker om folk har anledning tidligere.

SU-sak 42/23 Eventuelt

Møtekritikk tas til etterretning

Møtet heves kl. 19:05

Malin Høgsand Leinvåg
møteleder (sign.)

Maiken Kildal Berntsen
referent (sign.)

Studentrådet SU

SU-sak 02/24

Saksbehandler: Malin Høgsand Leirvåg

Bachelor of Honours på SU

Forkortelser

BoH – Bachelor of Honours
SU – Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Bakgrunn for saken

I høst ble det nedsatt en arbeidsgruppe på fakultetet for å utrede hvordan en eventuell Bachelor of Honours kunne ha sett ut som en del av utdanningstilbudet på SU. Det er gjort på bestilling fra dekanen for å gjøre SUs studieportefølje mer attraktiv og styrke tilbudet for spesielt motiverte studenter.

Arbeidsgruppen har fremlagt flere punkter med forslag om hvordan et slikt BoH-tilbud kan se ut. Blant annet vil de at temaet for BoH skal være "bærekraft"; den skal utgjøre totalt 20 studiepoeng fordelt på de siste 4 semestrene i bachelor-studieløpet; opptaket er basert på kvalitative og kvantitative kriterier fra førsteåret på bachelor; og tilbudet gis bare til et begrenset antall student (20-30 stk.).

Se vedlagt rapport for mer informasjon om hva arbeidsgruppen har kommet fram til. Helt øverst i rapporten står et sammendrag med de viktigste punktene.

Rapporten ble lagt fram 18.01.24 for Utdanningsutvalget på SU, hvor undertegnende møtte, hvor man kunne gi innspill og stille spørsmål. Videre saksfremgang er ikke klar enda.

Hensikt

Hensikten med at vi vil diskutere denne rapporten i studentrådet er fordi det er en litt omdiskutert sak med flere for- og motargumenter (se figur i rapporten). Vi vil gjerne høre deres innspill om saken. Under finner dere spørsmål som kan hjelpe med tankeprosessen.

For at diskusjonen skal være god, må dere ha gått gjennom rapporten på forhånd. Vi tar med innspillene inn i videre diskusjoner om saken.

Spørsmål til drøfting/diskusjon:

- Rent prinsipielt, hva tenker dere om BoH?
- Hva tenker dere om temaet "bærekraft"?
- Hva er utfordringene med å opprette et slikt program?
- Er det riktig bruk av ressurser? Hvis nei, hvordan kunne vi heller ha brukt ressursene? Hvis ja, er forslaget fra rapporten slik det foreligger bra nok?

Studentrådet SU

SU-sak 03/24

Saksbehandler: *Erik Johansen*

Arbeidet med læringsmiljø på SU

Forkortelser

FTV	- Fakultetstillitsvalgt
ITV	- Instituttillitsvalgt
SU	- Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Bakgrunn for saken

Den 7. februar skal SU-fakultetet ha dialogmøte med prorektor for utdanning som et ledd i oppfølgingen av fakultetets arbeid med kvalitet i utdanningen ved NTNU. Som en del av dette har fakultetet selv valgt å trekke frem læringsmiljø som et sentralt tema for kvalitet i utdanning. Arbeidet med å videreutvikle et godt læringsmiljø ved alle utdanningene på fakultetet er også av stor interesse for studentrådet det kommende året.

Hensikt

Hensikten med saken er at studentrådet kan få diskutert og løftet frem noen betraktninger og problemstillinger knyttet til fakultetets og instituttenes arbeid med læringsmiljø. Dette vil være et viktig grunnlag for dialogmøte med prorektor og vårt videre arbeid med læringsmiljø det kommende året.

Hva vi mener med læringsmiljø ved NTNU, kan beskrives på følgende vis:

- Fysisk læringsmiljø omhandler utforming og bruk av bygninger og fysiske omgivelser slik at det lager gode rammer for læring og læringsaktiviteter hos alle studenter.
- Psykososialt læringsmiljø omhandler mellommenneskelige forhold i og rundt læringsprosessene. Det berører trivsel og samhandling mellom studenter og ansatte, og imellom studentene.

- Organisatorisk læringsmiljø omhandler systemer for tilbakemelding og medvirkning, slik at utvalget sikrer studentenes innflytelse og medvirkning i organisasjons- og endringsprosesser som har innvirkning på studentenes totale læringsmiljø.
- Digitalt læringsmiljø omhandler bruk av teknologi som støtte for studentenes læring, herunder bruk og utforming av digitale læringsressurser og læringsplattformer.
- Pedagogisk læringsmiljø omhandler rammene for den pedagogiske aktiviteten som påvirker studentenes læring. Dette berører utforming av mål, innhold, aktiviteter og vurderinger, men avgrenses mot kvalitetsvurdering av den enkelte læringsaktivitet.

Det kan til tider være vanskelig å vurdere hvor godt det står til med læringsmiljøet ved våre utdanninger, både fordi det er vanskelig å måle og fordi det er vanskelig å engasjere studentene til å delta på nasjonale og lokale undersøkelser. Studiebarometeret er i dag et av de viktigste verktøyene vi har for å hente inn systematiske tilbakemeldinger fra studentene, men vi har tradisjonelt lav oppslutning. Dette er med på å svekke legitimiteten til slike undersøkelser, som gjør det vanskelig å trekke frem sentrale forbedringspunkter når vi jobber med læringsmiljø.

Vi ønsker å diskutere hvordan dere opplever at deres institutter arbeider med læringsmiljø. Dette vil vi gjøre gjennom å diskutere punktene under. Vi ber alle forberede tilbakemeldinger og refleksjoner til følgende punkter.

Punkter til diskusjon:

- Opplever dere at studentene ved deres institutt har et godt læringsmiljø, og hva fører i så fall til dette?
- Hvordan opplever dere at deres institutt arbeider med læringsmiljø for den samlede studentmassen ved instituttet og separat i hvert studieprogram?
- Har instituttet deres gjennomført noen målrettede tiltak for å bedre læringsmiljøet, og hvordan har dette fungert?
- Hvor god informasjon og bekjentgjøring har deres institutt lagt ned i sammenheng med gjennomføringen av Studiebarometeret?
- Har dere diskutert resultatene fra Studiebarometeret møte med ledelsen ved deres institutt?
- Hvilke tiltak kunne instituttene/fakultetet ha gjort for å bedre læringsmiljøet på studieprogrammene og Dragvoll?

Rapport

Utredning – Bachelor of Honours

Sammendrag

Arbeidsgruppa anbefaler at SU-fakultetet utvikler og oppretter et nytt studietilbud

- som tar form som et Bachelor of Honours-studietilbud med arbeidstittel Framtidsombud-Utdanningen (FramOm)
- med bærekraftig utvikling som tematisk overbygning
- som gir engasjerte og gode studenter tverrfaglig teoretisk- og handlings-kompetanse innenfor fire områder:
 - Situasjonen i dag og i framtiden
 - Verdier, konflikter og dilemmaer
 - Endringsarenaer, kapasitetsbygging og strategier
 - Verktøy for endring
- som utgjør 20 studiepoeng (4 emner a 5sp) i tillegg til bachelorgradens 180 studiepoeng
- i godt samspill med de ordinære bachelorprogrammene
- studietilbudet strekker seg over fire semester i studieår 2 og 3
- med opptak etter første studieår for studenter på SUs bachelorprogram
- der tilbudet gis til et begrenset antall studenter, 20-30 stykker
- i forkant av oppretting bør det være god medvirkning fra SUs institutter og fagmiljøer
- der tilbudet i første omgang testes ut på SU som en pilot, før det eventuelt skaleres opp (til NTNU-nivå)

Innledende betraktninger fra arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa som leverer denne utredningen av Bachelor of Honours til SUs dekan har bestått av:

- Gard Hopsdal Hansen (IGE) - leder
- Emil André Røyrvik (ISS)
- Dina von Heimburg (IPL)
- Eira Berg Lemstad (TFP-student)
- Ane Maritdatter Alterhaug (SU Fak.Adm.)

Dekan vedtok mandatet for utredningen og satte ned arbeidsgruppa som har hatt fire møter i perioden september – desember 2023. Arbeidsprosessen har fulgt en form der deltakerne har bidratt til de foreslåtte anbefalingene i form av tekstutvikling mellom møtepunkter og diskusjon i møtene. Studieseksjonen ved SU har bidratt med informasjonsinnhenting, innspill til og bearbeiding av tekst.

Denne rapporten har i hovedsak tre deler som dekker de ulike momentene som mandatet beskriver. Den første delen viser til innledende betraktninger som arbeidsgruppa har gjort, inkludert argumenter for og imot opprettelse av et slikt tilbud. Her har arbeidsgruppa også sett til diskusjoner knyttet til opprettelsen av [UiOs Honoursprogram](#) fra 2019. Diskusjonen og modellen fra UiO er interessant, men det er viktig å understreke at denne modellen ikke er en standard for et Honours-tilbud. Arbeidsgruppa har utformet studietilbudet med tanke på at studentene skal få noe i tillegg til et bachelorvitnemål, men har ikke tatt stilling til om tilbudet tar form av et eget studieprogram. Gruppa ser for seg at slike vurderinger bør gjøres senere i en utviklingsprosess.

I rapportens andre del, basert på diskusjonene som det vises til i del en, presenterer arbeidsgruppa sin anbefalte modell for et nytt studietilbud ved SU. I denne delen dekkes i hovedsak momentene «Faglig profil og innhold» og «Struktur/mulige modeller for organisering av studiet» fra arbeidsgruppas mandat.

I tredje del presenteres flere viktige momenter som nyanserer modellen og som kan brukes i videre utvikling av tilbudet. Her er det en rekke ting knyttet til opprettelse og drift av et nytt studietilbud som det bør tas stilling til i et eventuelt videre arbeid. Denne delen dekker i hovedsak mandatets overskrift «Læringsmiljø» + noen av underoverskriftene i «Faglig profil og innhold» og «Struktur/mulige modeller for organisering av studiet».

Helt til slutt i rapporten peker arbeidsgruppa på noen punkter vi gir som sterke anbefalinger, og noen punkter til nærmere vurdering i en eventuell videreutvikling av studietilbudet. I tillegg viser vi til noen eksempler og videre lesing som kan være aktuelt for veien videre.

Del 1: Utvikling av Bachelor of Honours-studietilbud med arbeidstittel Framtidsombud-Utdanningen (FramOm)

Universiteter og høyskoler skal frembringe og spre ny kunnskap, bidra til høyt kompetansenivå og dannelse, bygge på og fremme forståelse for grunnleggende humanistiske verdier og bidra til en bærekraftig utvikling.

NOU 2020: 3. Ny lov om universiteter og høyskoler, 45

Verden står ovenfor en rekke enorme utfordringer. Klimaendringer, naturkrise, sosial ulikhet, folkehelseproblemer, ressursknapphet, feilinformasjon og faktaforfalskning, krig og politisk uro, populisme og polarisering er eksempler på samfunnsflokker som ingen enkeltaktør eller fagområde kan løse alene. Samtidig utvikler teknologien seg raskere enn noensinne. Særlig digitalisering og kunstig intelligens har et potensial som vi ikke aner rekkevidden av. Teknologi kan bidra til å løse mange av de store utfordringene verden står ovenfor, men også til å akselerere problemene og skape helt nye. Vi har ingen forutsetninger for å forutse hva som vil komme ut av det komplekse samspillet mellom natur, teknologi og samfunn i rask endring, men mye tyder på at fremtiden kan bli vanskelig.

Vi tror mye, men vet ingenting om fremtiden bortsett fra at den vil være annerledes enn dagen i dag. Samtidig er det viktig å ha med seg at framtida formes av folk og fellesskap, og av de idéene, verdiene og teknologiene vi i dag setter i spill for å møte dagens og fremtidens utfordringer og muligheter.

Samfunnsflokene vi står ovenfor kaller på utopisk tenkning, nye kompetanser og kollektiv handlekraft, samt evne til vidsyn, framsyn og scenarioanalyse. Transdisiplinære tilnærminger, innovasjon og samskaping mellom en rekke forskjellige samfunnsaktører er en forutsetning for bærekraftig utvikling, slik det også påpekes i bærekraftsmål #17 som presiserer behovet for partnerskap for å nå de øvrige målene.

Bærekraftig utvikling, bredt forstått (jf. Brundtland-kommisjonen), er utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.

Vi foreslår derfor at det utvikles et studietilbud som vi har gitt arbeidstittelen 'Framtidsombud-utdanningen' (FramOm) for studenter som vil bidra til et samfunn som er mest mulig rettferdig på tvers av generasjoner, sosio-kulturell bakgrunn og geografi. Vi foreslår at FramOm tar form som et

Bachelor of Honours-tilbud, men at SU utvikler og setter sitt eget preg på «Honours-begrepet» slik at det passer med vår profil og vårt faglige tilbud.

Alle bærekraftsmålene er viktige, samtidig er det også slik at mange av bærekraftsmålene lett kommer i konflikt med hverandre. Å arbeide med bærekraft i bred forstand forutsetter at man i størst mulig grad forstår og anerkjenner kompleksiteten i situasjonen man befinner seg i, og håndterer den med de verktøyene man har til rådighet, for eksempel teknologier, og politiske og økonomiske virkemidler. God bruk av disse verktøyene forutsetter vidsyn, kritisk tenkning, situasjonsforståelse, evne til å kommunisere, til å stille gode spørsmål, håndtere vanskelige dilemmaer, lede prosesser på tvers av siloer, og til å ta vanskelige beslutninger. FramOm kan bli et studietilbud som styrker studentenes forutsetninger til å ta i bruk fremtidens verktøykasse til å løse fremtidens problemer.

FramOm handler ikke bare om å utdanne fremtidens arbeidstakere, vi vil utdanne *fremtidens borgere og mennesker* som tar ansvar som endringsagenter i utvikling av et bærekraftig samfunn. FramOm handler altså om *dannelse*, forstått som utvikling av mennesker og samfunn som tar ansvar for å identifisere, forstå og løse de virkelig store problemene vi står ovenfor gjennom kritisk tenkning, dialog og problemløsning.

I utformingen av et slikt studietilbud som arbeidsgruppa anbefaler at SU går videre med, har vi også gjort noen vurderinger av hvilke diskusjoner/argumenter som forslag til opprettelse kan føre til i våre fagmiljø. Vi velger å vise til disse gjennom kulepunktlistene av de punktene arbeidsgruppa ser for seg er mest relevante i vår SU-NTNU-kontekst, som «for-og imot»-lister. Diskusjonen som fulgte opprettelsen av UiOs Honoursprogram er også relevant å ha med seg i videre utvikling, denne ligger i figur 1.

For:

- Skaper en ny arena for å rekruttere spesielt motiverte og engasjerte studenter
- Tilbudet forsterker «NTNU og SU-stempel» på studier med høy kvalitet
- Utvikler nye og gode samarbeid for utdanning som utnytter fagmiljøenes kompetanse på best mulig måte, og gir kompetanse som studentene til nå ikke har fått tilbud om.
- Transdisiplinær tilnærming som bidrar til å løse store og komplekse *samfunnsflokke*
- Kan være et godt tiltak for å følge opp NTNUs ambisjoner på bærekraft, i tråd med [NTNUs Satsingsområder 2024-2031](#)
- Kan være en pilot for å utvikle en modell for mindre, men ambisiøse og tverrfaglige studietilbud innen andre samfunnsaktuelle temaer (f.eks. TSO'ene)
- Kan utvikles som et studietilbud som knytter studenter og arbeidsliv tettere sammen.
- Arbeidsgivere etterspør samfunnsvitenskapelig kompetanse, og sterkere samfunnsvitenskapelig kompetanse på ulike dimensjoner av bærekraft.¹

¹ Våren 2023 gjennomførte SU [Arbeidsgiverundersøkelse – Samfunnsvitenskapelig kompetanse](#).

Undersøkelsen viser til en del generelle trekk ved samfunnsvitenskapelig kompetanse som er relevant for denne utredningen, samt helt spesifikk kunnskap om hva arbeidsgivere ønsker seg av våre kandidater når det kommer til store samfunnsutfordringer som bærekraft. Innenfor fem hovedområder beskriver og vurderer arbeidsgiverne som er intervjuet samfunnsvitenskapelig kompetanse:

- Kunnskap om og forståelse for samfunn, samfunnsprosesser og mennesker
- Analyse: refleksjon og kritisk blikk
- Kommunikasjon: relasjonsforståelse, formidling og tekstproduksjon
- Samfunnsvitenskapelig metode
- Arbeidsformer – selvstendighet, samarbeid og tverrfaglig samarbeid

Imot:

- Kan oppleves elitistisk av mange ansatte og studenter.
- Et slikt program vil kreve ressurser, både folk og finansiering.
- Det vil også kreve timeplanøvelser om man skal tilpasse eksisterende tilbud inn i et nytt program, og legge til ekstra emner. Det vil være behov for å bruke ressurser på å utvikle en god samgang mellom et nyutviklet studietilbud og de eksisterende bachelorprogrammene.
- Fagmiljø må samarbeide på nye måter, og administrasjoner på flere nivå må gi støttefunksjoner.
- Om studietilbudet blir utformet som et tillegg som har 5 stpx4 emner så vil dette utfordre NTNUs «standard» på 7.5, 15, 22.5 etc., og kunne initiere en (krevende) prosess som vil måtte involvere mer enn SU.

- [Honoursprogrammet er en mislykket pr-strategi](#) (13.03.22):
 - Honours-programmet lover ny innpakning av gammel vare
 - Det gir en falsk trygghet om at det jobbes med å utvikle UiOs utdanningstilbud, men ser allikevel bra ut for universitetet i kampen om de beste studentene.
 - Godene som tillegges honours-programmet bør være minstekrav for alle studieretninger. På nettsidene vektlegges blant annet forsikringen av studiekvalitet og tverrfaglighet.
 - Dersom ledelsen ved UiO har ambisjoner om at universitetet skal leve opp til eliteryktet, må det siktes høyere. Den generelle kvaliteten ved universitetet må sikres, fagfelt for fagfelt. Det er nivået på innholdet i studieprogrammene som bør ha noe å si, ikke om programmet har en fancy tittel. Ved å opprette et honours-program gjør UiO seg selv og studentene en bjørnetjeneste.
- [Første dag på honours-studiet: «Jeg ser ikke på meg selv som elitestudent»](#) (25.08.19):
 - UiO: tiden er moden for et studietilbud rettet mot **spesielt motiverte** studenter.
 - Satse på de flinke, oppfostre talent og lærevilje.
 - Ønsket å lage en tverrfaglig utdanning som gir mening, som ikke går på bekostning av studentenes dybdekunnskap. Målet er at studentene skal ha minst et område som de mestrer svært godt+ tverrfaglig kompetanse og erfaring, både i forskning og samfunnet for øvrig.
 - Dette er for studenter som har kapasitet til å gjøre mer enn vanlige studenter ved et vanlig studieprogram, men det ville vært ganske urimelig å ikke si det. Vi forlanger mer av dem, og det er en del studenter som synes det er krevende nok med vanlig bachelorløp.
 - Læringsmiljø: lite for å skape trygghet og tillit i tverrfaglig sammensetning.

Figur 1: Argumenter fra diskusjonen rundt UiO's Honours-program

Utviklingspotensial for samfunnsvitenskapelig kompetanse:

Arbeidsgiverne etterspør mer av samfunnsvitere innenfor teknologi og digital utvikling for eksempel innenfor KI, ChatGPT og programmering. De ønsker mer samfunnsvitenskapelig allmenndannelse, bedre kjennskap til den norske samfunnsmodellen og sterkere kompetanse på ulike dimensjoner av bærekraft. Muntlig fremstillingsevne vektlegges, og de ønsker seg mer kompetanse innenfor kompleks analyse og utviklingsarbeid. Arbeidsgiverne anbefaler å utfylle spesielt kortere utdanning med erfaring fra arbeidslivet og legge til kompetanse fra fagområder som jus, økonomi og IT.

Del 2. Studietilbudets faglige profil, innhold og mulig modell for organisering

Målgruppe, styring og organisering

Arbeidsgruppa anbefaler å opprette et nytt studietilbud vi har valgt å kalle for «FramOm». Dette tilbudet bør utformes slik at det kan være mulig å søke seg inn på for alle studenter som er tatt opp til SUs bachelorprogram, og at studentene får mulighet til å søke opptak til studietilbudet etter at de har gjennomført sitt første studieår i sitt valgte bachelor-program. Arbeidsgruppa har diskutert seg fram til at studietilbudet anbefales utviklet som et samarbeid mellom flere institutt på SU, og også fagmiljø på NTNU for øvrig. Organisatorisk og faglig eierskap skal imidlertid ligge på SU, og målgruppen skal, i hvert fall i første omgang, være SUs studenter.

Før fakultetet eventuelt oppretter et slikt studietilbud, er det viktig å legge til rette for en god medvirkningsprosess som involverer SUs fagmiljøer/institutt. Det er også hensiktsmessig å søke innspill fra andre fagmiljø ved NTNU. Medvirkning er viktig for å sikre forankring og faglig eierskap til tilbudet, både med henblikk på rekruttering av studenter til studietilbudet, og for utforming og utvikling av det faglige tilbudet.

Det er viktig å ha en god prosess for å avklare eierskap, styring og organisering av studietilbudet. Det finnes flere eksempler på at det er viktig med aktivt eierskap og et helhetlig blikk på forholdet mellom helheten (studietilbudet) og emnetilbudet (som inngår som deler av helheten) for at slike studietilbud skal bli vellykket. Det kan bli utfordrende om enheter bare får ansvar for enkeltemner, ettersom mindre emner som ikke inngår i instituttets "kjernetilbud" kan bli nedprioritert med hensyn til både faglige og administrative ressurser.

Arbeidsgruppa anbefaler derfor at studietilbudet eies av fakultetet, men det er samtidig viktig å ha en operativ faglig ledelse som er i stand til å ta avgjørelser knyttet til det faglige innholdet. For eksempel:

- Programleder fra et av instituttene, men med tett samarbeid og relativt flat struktur mellom instituttene.

Alternativt:

- Ingen programleder, men en koordinator fra fakultetet + likestilte representanter fra instituttene.

Mulighet for EVU-kombinasjon

Arbeidsgruppa har også sett på muligheten for at dette studietilbudet kan vurderes som et EVU-tilbud, i kombinasjon med studenter fra de disiplinære bachelorprogrammene ved SU. Dette kan gi god erfaringsutveksling og læringsutbytte, studentene får verdifulle kontakter, og det kan gi noe ekstra inntekt. Kanskje kan man se for å diversifisere egenbetaling, der for eksempel næringsliv og offentlig forvaltning betaler fullpris, mens ideelle organisasjoner betaler lite eller ingenting.

Arbeidsgruppa anbefaler likevel at man utformer studietilbudet på en måte som *kan* fungere som en kombinasjon av ordinært og EVU-tilbud, men uten å låse utformingen til at det *må* ha et EVU-element. Senere i rapporten kommer noen vurderinger av utfordringer som en EVU-kombinasjon kan utløse.

Mulige samarbeidspartnere og eksisterende tilbud som kan fungere som inspirasjon

Det nye studietilbudet skal være godt forankret i akademia v/SUs fagmiljø, men det bør også ha en god kobling til samfunnet. Dette kan gjøres gjennom samarbeid med arbeidslivet underveis. I fjerde semester foreslår arbeidsgruppen en praktisk tilnærming der en mindre gruppe sammensatt av studenter og aktører fra arbeidslivet samarbeider om å løse en konkret oppgave som skal bidra til en

mer bærekraftig virksomhet eller et mer bærekraftig samfunn. En mulig samarbeidspartner (eller modell til inspirasjon) er [Prosperastiftelsen](#) som setter sammen små grupper av pro bono konsulenter for å bidra til sosiale entreprenører og ideelle organisasjoner. Direkte samarbeid med næringsliv, organisasjoner og kanskje spesielt Trondheim kommune, som SU allerede har et nært samarbeid med, bør også etableres.

Om samarbeid på tvers på NTNU

Tematikken og intensjonene bak FramOm-tilbudet tilsier at også andre fagmiljøer ved NTNU bør inviteres til samarbeid og kobles på en slik satsing. FramOm er utformet som et tverrfaglig studietilbud for SU sine studenter som bør inkludere bidrag fra fagmiljø utenfor SU

Arbeidsgruppa har diskutert om modellen som foreslås også kan fungere som pilot for å utvikle tverrfaglige studietilbud koblet til TSO'ene, slik at studenter og ansatte kan møtes på tvers av hele NTNU for å arbeide med tematiske problemstillinger på tvers av faglige og strukturelle siloer.

Videre i rapportens tredje del kommer det henvisninger til relevante miljø for samarbeid, og også referanser til mulige erfaringer det er å hente fra andre eksisterende samarbeidsmodeller på NTNU, og også eksternt.

Opptakskrav, rangering og krav til progresjon

Studentene må ha studierett ved et 3-årig bachelorprogram ved SU, og ha fullført første år (60 sp) på normert tid. Normal progresjon i ordinært bachelorprogram og aktiv deltagelse og tilstedeværelse i FramOm bør være forutsetninger for å gå videre fra første til andre år.

Arbeidsgruppa foreslår flere muligheter for opptak til det nye studietilbudet. Felles for forslagene er:

- anbefalingen om at opptak til FramOm-tilbudet bør gjøres etter at studentene har gjennomført sitt første år av det bachelorprogrammet de søkte opptak til gjennom samordna opptak,
- at opptak ikke bør være basert på karakterer alene,
- at opptaket bør sikre mangfold og tverrfaglighet i studentgruppa.

Arbeidsgruppa har diskutert at alternative vurderingskriterier for opptak kan bygge på:

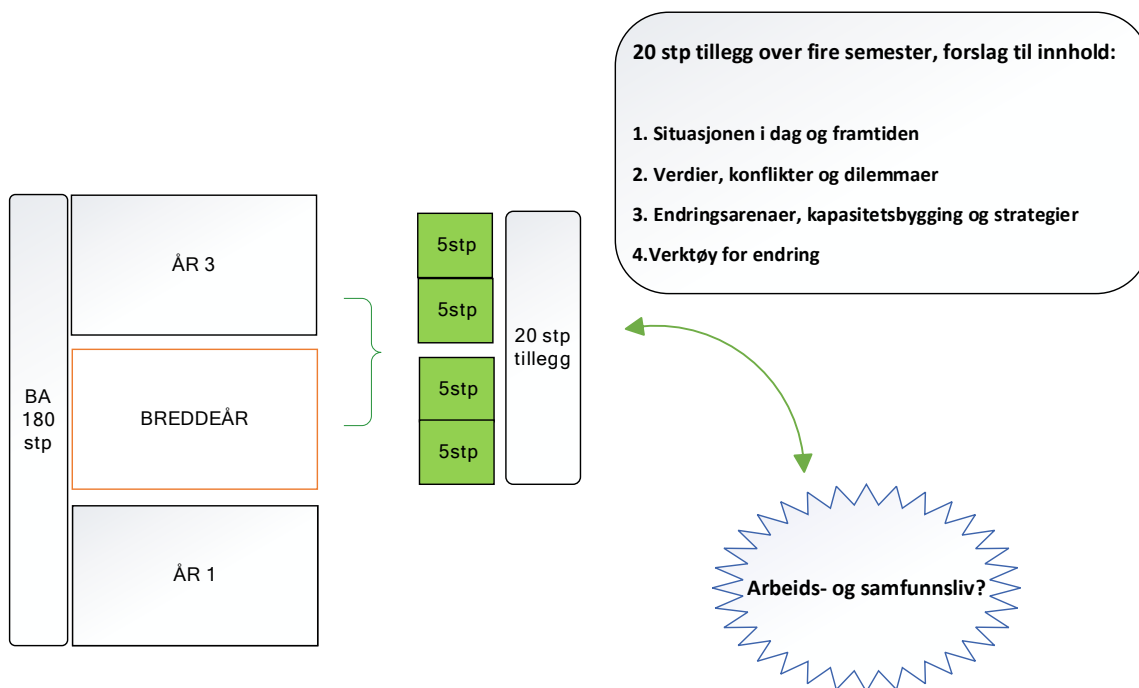
- Kombinasjon av karakter og en mer kvalitativ vurdering. F.eks. opptaksprøve, intervju, motivasjonsbrev eller video.
- Kun kvalitativ vurdering (motivasjonstekst)
- Eget emne (uten sp eller 2,5 sp) som går på våren i år 1 av bachelorprogrammet, hvor en skoleeksamen danner grunnlag for opptak.
- Rangering av opptaket til studietilbudet kan gjøres basert på et utvalg innenfor ulike grupper og fagretninger.

Anbefalt modell

Arbeidsgruppa anbefaler altså at SU utvikler et studietilbud utfra en modell med 4 emner a 5 sp som går over de 2 siste årene i et bachelorløp. Et viktig argument for opptak etter år 1 er at studentene da vet mer om hva det innebærer å være student. Det kan også bidra positivt til rekrutteringen til SU's bachelorprogram at studentene har noe å strekke seg etter, som gir utdanningen høyere status.

Siden studietilbudet tenkes med oppstart etter år 1 i et bachelorprogram vil oppstart være i breddeåret (år 2). Breddeåret består av fritt valg av 60 studiepoeng, og man kan se for seg å la dette året være slik det er nå, og legge på to ekstra emner (10 studiepoeng) i tillegg til emner som studentene må velge ut fra interesse og kollisjonsfrihet mot «FramOm»-emnene. Et annet alternativ er å anbefale «FramOm»-studentene spesifikt innhold i breddeåret som man så tilpasser «FramOm»-emnene etter.

Siste studieår (år 3) har også to ekstra emner, der kan man vurdere å legge emnene kollisjonsfritt med de ordinære studieløpene, eller se på kombinasjoner av sommerskole mellom år 2 og 3 og «sen» emneoppstart etter eksamensperioder. Det er også mulig å se for seg at emnene mot slutten av «FramOm»-tilbudet lenkes opp til skriving av bacheloroppgave. Emnet som i anbefalt modell har en form for praksis (i år 3) må planlegges godt tidsmessig, slik at studentene får gjennomført det de skal i løpet av ordinær bachelorprogresjon + tillegg. Dette kan løses ved at undervisningen samles i bolker eller legges til tidspunkt da det er lite annen undervisning. Emnene i det nye tilbudet skal bygge på hverandre, og vil derfor også kunne settes opp som forkunnskapskrav og progresjonskrav. En mulighet er å legge opp til «strengere» krav til progresjon mellom BA år 2 og BA år 3 enn de ordinære studieløpene gjør i dag.

Figur 2, strukturmodell

Forslag til innhold og læringsutbytte

Gjennomgående skal FramOm være et program der dagen situasjon (utfordringer og verktøy) er et utgangspunkt for å utvikle og trene ferdigheter som er bestandige for en usikker framtid. Innhold og læringsutbytte i studietilbudet må utvikles i en grundig prosess som involverer en sammensatt gruppe vitenskapelig ansatte. Som utgangspunkt for videre diskusjon og bearbeidelse vil vi likevel komme med et forslag:

Fire semester, tverrfaglig innhold:

1. Situasjonen i dag og framtiden

Kunnskapsmål: Om de store utfordringene i natur og samfunn, forskjellige perspektiver, og sammenhengen mellom dem. Dystopiske og utopiske framtidsscenarioer. Hva er rettferdig bærekraftig utvikling?

Særlig fokus: vidsyn, refleksjon og kritisk tenkning.

2. Verdier, konflikter og dilemmaer

Kunnskapsmål: Om krefter, konflikter og motkrefter i arbeidet med bærekraftig utvikling. Avveininger mellom forskjellige bærekraftsmål, nåtid og framtid, fjern og nær. Hvordan håndtere konflikter og dilemmaer i arbeidet for bærekraftig utvikling?

Særlig fokus: dilemmahåndtering, forhandling og forvaltning.

3. Endringsarenaer, kapasitetsbygging og strategier

Kunnskapsmål: Om prosesser i vitenskap, teknologi, politikk, næringsliv, samfunn og enkeltmennesker, og det tverrfaglige og tverrsektorielle samspillet mellom forskjellige arenaer for endring. Hvordan bidra til å styrke viljen og evnen til endring?

Særlig fokus: evne til å stille gode spørsmål, dialog og brobyggerkompetanse.

4. Verktøy for endring

Kunnskapsmål: Bærekraftig utvikling i praksis og i partnerskap. Samarbeid med aktører i offentlig og privat sektor om reelle problemstillinger. Hvordan ta i bruk verktøyene man har til rådighet?

Særlig fokus: kommunikasjon, prosessledelse, handlekraft og lederskap.

Del 3. Læringsmiljø:

I utgangspunktet er studentene som deltar på et slikt studietilbud del av studiemiljøet på bachelorutdanningen de har valgt. Likevel er det viktig å legge til rette for en helhetlig og god opplevelse av læringsmiljøet for BoH-studentene.

Fra BoH-tilbudet ved UiO merker vi oss at det er fokus på tverrfaglighet i studieløpet, ikke bare faglig, men i samarbeidet mellom studentene. Dette er også vektlagt blant annet i Tverrfaglig profil (TFP) og i Ekspertes i Team (EiT) ved NTNU. For å oppnå godt tverrfaglig prosjektarbeid, er erfaringen fra slike studietilbud at det bør prioriteres at studentene plasseres i grupper som er sammensatt med intensjon om hensiktsmessig fordeling mellom studentenes faglige bakgrunner og mangfold i gruppene.

Ved UiO har de valgt å legge til rette for egne fysiske møteplasser, såkalt "Honours-rommet" for BoH-studentene, noe som kan være et godt tiltak for å koble studentene sammen for både faglige og sosiale aktiviteter. De har også en mentorordning ved UiO, hvor en faglig mentor følger BoH-studentene gjennom hele studieløpet. Mentorordninger kommer vi tilbake til under.

Arbeidsgruppa har gjort følgende betraktninger om læringsmiljøet i tilfelle studietilbudet skal omfatte EVU-studenter også:

- ‘Voksne’ studenter kan tilføre god tverrfaglighet, og veien til arbeidslivet kan oppleves kortere.
- Studietilbudet kan bli en god nettverksarena, og studentene kan lære av hverandre.
- ‘Voksne’ studenter med erfaring kan bli dominerende, og bidra til at bachelorstudentene blir “små” og får mindre plass i gruppene til å delta, diskutere og utfolde seg.

Studentaktiv læring og undervisningsformer:

Et studietilbud som det arbeidsgruppa anbefaler bør være framoverlent, innovativt og ta i bruk varierte undervisningsformer og studentaktiv læring. Kanskje kan FramOm være en arena for å pilotere nye former for undervisning og vurdering. FramOm skal gi studentene mer enn bare tematisk og teoretisk kunnskap, og bør utformes med mål om å styrke studentenes evne til konstruktiv og kritisk tenking, til å stille gode spørsmål, kommunisere og til å diskutere, vurdere og beslutte. Det kan vurderes om deler av studietilbudet kan og bør samskapes med studentene. Et fokus på aktiv og samskapende læringskultur kan gi studentene større trygghet og inngå som en del av tilbudets læringsutbytte.

Et grep for å bidra til både studentmiljø og gjensidig læring kan være å la studenter i studietilbudets andre år få ansvar for enkelte aktiviteter for førsteårsstudentene. Ikke som læringsassistenter, men som integrert det av utdanningen. Det å lede og undervise andre er i seg selv svært lærerikt.

Ved både BoH-tilbudet ved UiO og ved Tverrfaglig profil er det fokus på den studentaktive læringen, og store deler av emnene handler om at studentene får støtte til sitt prosjektarbeid. Tematikken rammes likevel inn med forelesninger ved å innhente aktive forskere og relevante foredragsholdere som er i front i sine fagdisipliner.

Som nevnt over, er tilretteleggingen for tverrfaglig studentsamarbeid et viktig grep i et slikt tilbud. Fra læringsutbyttebeskrivelsene ved de samfunnsvitenskapelige emnene i UiOs BoH-tilbud ser vi at tverrfaglig samhandlingskompetanse er noe som vektlegges, og at studentene både skal være i stand til å arbeide i tverrfaglige grupper gjennom god kommunikasjon, utforsking av problemstillinger og felles presentasjoner av gruppearbeidet i ulike formater. Dette finner vi også igjen i de tverrfaglige profilemnene², hvor læringsformene og læringsaktivitetene er lagt opp spesielt for å gi studentene tverrfaglig samhandlingskompetanse. Ved NTNUs signaturemne på masternivå, Ekspert i Team (EiT), er det tverrfaglige samarbeidet i fokus. Erfaringer og kompetanse fra EiT vil være viktig å ta med seg inn i utarbeidingen av dette studietilbudet ved SU.

Studentene bør møte et tilbud med jevn progresjon og relevante læringsmetoder som fremmer tverrfaglig samhandlingskompetanse og studentaktiv læring. For eksempel kan studentene utvikle caser som de jobber gruppevis med i løpet av semesteret; team-basert læring (TBL). De kan jobbe med utforsking som læringsmetode³, og trene fokus og forståelse med felles leseøker der forståelse testes umiddelbart med hjelp av Kahoot eller lignende. Studentene kan få øve seg i aktiv bruk av verksteder og praksisrom/arenaer (VR, lab, felt), og benytte nettbasert undervisning der det er relevant.

² (KULT2025, SANT2025, IT2025 - v23 og v24)

³ Se f.eks double diamond method som ble benyttet i TFP

I fjerde semester foreslår arbeidsgruppen at studenter (inkludert eventuelle EVU-studenter) samarbeide om et konkret prosjekt knyttet til rådgivning/strategiarbeid for sosialt entreprenørskap, bærekraftstrategi i næringsliv eller forvaltning etc.

Vurderingsordninger

Arbeidsgruppa har sett på en blandet bruk av vurderingsformer i emnene i studieløpet som bygger opp under den studentaktive læringen, og som samtidig både ivaretar en viss fleksibilitet, oppfordrer til tverrfaglig gruppesamarbeid, og sikrer studentenes progresjon gjennom semesteret på ikke bare teori, men også i dannelseskompetansen man ønsker å fremme i tilbudet:

- muntlige gruppepresentasjoner
- produksjon av felles produkt (podcast, app, video, rapport med mer)
- obligatoriske oppgaver i løpet av semesteret for å sikre progresjon
- individuelle oppgaver
- mappevurdering/arbeidsbok over semesteret

Vurdering av ulike løsninger for mentorordning

Ved UiOs BoH-tilbud har de en egen faglig mentor følger BoH-studentene gjennom hele studieløpet. Dette er noe som bør vurderes ved videre utvikling av et BoH-studietilbud ved SU. Arbeidsgruppa har også diskutert ulike varianter for mentorordninger. Kan en mentor være en kontakt i arbeidslivet som fungerer som en sparringspartner? SU har også erfaringer med mentorordninger der studenter fungerer som mentorer for andre studenter.

Identifiserte risikofaktorer for studietilbudet

En utvikling av et Honours-tilbud ved SU kan trekke på interne og eksterne erfaringer med lignende tilbud (se for eksempel erfaringene fra UiO i del 1), men det er likevel svært viktig å være oppmerksom på usikkerheter og risikoer som kan oppstå underveis.

Et åpenbart usikkerhetsmoment er interessen blant studentene for et nytt og uetablert studietilbud. Det vil være viktig med god kommunikasjon. Det er også viktig med dyktige, motiverte faglige ansatte som er interesserte i å bygge opp et nytt tilbud.

Det er usikkert hvilke forventninger ulike grupper vil ha til et slikt tilbud, og det er viktig å sikre god lederforankring samt administrativ støtte. Det er også risiko knyttet til at et nyopprettet studietilbud kan komme opp i ressursutfordringer i en tid med trangere økonomiske rammer.

I et studietilbud som utvikles og leveres av fagmiljø på forskjellige institutt er det svært viktig med god ledelse og koordinasjon for å sikre helheten, rød tråd og god progresjon mellom emnene. God kommunikasjon og godt samarbeid mellom fakultet, institutt, faglærere og administrativt ansatte er viktig for å sikre at informasjon, retningslinjer og veiledning fremstår sprikende eller fragmentert.

God timeplanlegging og organisering er viktig. Det er viktig at tilbudet ikke nedprioriteres og får dårlige tidspunkt for undervisning, eller at spredte undervisningsrom på flere campuser med kort tid imellom øktene vanskeliggjør deltakelse.

AVSLUTNING

Arbeidsgruppa ønsker avslutningsvis å fremheve noen punkter som vi gir som sterke anbefalinger:

- Opptak etter år 1 av ordinært bachelor-program
- Kvalitativ komponent i opptaket for å sikre motivasjon og mangfold i studentgruppen
- Primært nye emner, ikke resirkulering av eksisterende emner
- Eierskap legges til fakultetet, faglig styring legges til et samarbeid innad i SUs disiplinmiljø
- God medvirkning i utvikling av nytt program

Arbeidsgruppa har også noen punkter som bør tas til nærmere vurdering:

- Mentorordning
- Navnet på studietilbudet
- Kan det være hensiktsmessig å heller lage et tilbud med emner på 7,5 studiepoeng?
- FramOm for både heltidsstudenter og studenter fra arbeidslivet?

Helt til slutt peker arbeidsgruppa på noen relevante eksempler og innspill til videre lesing:

- Framtidsombud-tenking finner vi først og fremst i Wales, der det første Framtidsombudet (Future Generations Commissioner) også har lansert et utdanningstilbud: [Future Generations Leadership Academy](#).
- Arbeidsgruppa har latt seg inspirere av flere utdanningstilbud i utlandet, for eksempel UCLs [Institute for Innovation and Public Purpose](#): «*Changing how public value is imagined, practised and evaluated to tackle societal challenges*».
- Litteratur til inspirasjon, for eksempel boken [Vilde problemer – Værktøjskasse til politikere, praktikere og policy-entreprenører](#)
- FramOm-tilbudet vil også svare på behov som er beskrevet i [Utsynsmeldinga](#):

2.3.4 Grønt skifte

Det er også trolig at det grønne skiftet vil generere kompetansebehov innenfor økonomi, samfunnsfag og humanistiske fag og tverrfaglig kompetanse. Økt forståelse for sammenhenger mellom teknologi, samfunn, klima og miljø er viktig, jf. omtalen under. Entreprenørielle ferdigheter, slik som evnen til innovasjon og nytenkning, forståelse for at forskning kan utnyttes og bidra til verdiskaping og evne til å samarbeide på tvers av fagretninger og bransjer, vil være viktig også for å få til den grønne omstillingen.

Spisskompetanse fra samfunnsfag og humaniora og tverrfaglighet blir viktigere

Overskudd på arbeidskraft i HUMSAM-fagene må ikke tolkes som at fagene ikke er viktige, eller at de blir mindre viktige framover. Snarere tvert om blir kompetansen disse fagene bidrar med, nødvendig for å håndtere teknologiutviklingen, klima- og miljøproblemene og andre komplekse samfunnsutfordringer framover. I kapittel 2.3.3 så vi at mye kompetanse som tradisjonelt hører inn under HUMSAM-fagene, blir avgjørende for at vi skal klare å utnytte teknologiutviklingen til beste for økonomi og samfunn. HUMSAM-fagene vil også spille en viktig rolle for å håndtere andre utviklingstrender (se også boks 2.10).

(**)

4 Prioriterte områder

I et arbeidsmarked der det finnes udekket etterspørsel etter flere sentrale og kritiske kompetanser blir det viktig med en tydelig prioritering av hva vi bør satse på framover. Regjeringen prioriterer følgende i utdannings- og kompetansepolitikken sin framover:

1. kompetanse som er nødvendig for et høyproduktivt og konkurransedyktig næringsliv
2. kompetanse som er nødvendig for å gjennomføre det grønne skiftet
3. kompetanse som er nødvendig for å ha gode velferdstjenester i hele landet og for å håndtere den demografiske utviklingen, balansert opp mot behovet for arbeidskraft i andre sektorer i samfunnet
4. å kvalifisere og mobilisere flere av dem som står utenfor arbeidslivet

- Vi har flere gode miljøer ved SU som det kan være relevant å trekke inn om et FramOm-tilbud skal videreutvikles, kanskje spesielt [EMERGE](#) og [læringshuben BLINK](#)
- Arbeidslivsrelevans handler ikke bare om karrierevalg, det handler også om hvordan studenter forstår seg selv og utdanningen de tar. Her har vi relevante og gode kapasiteter nært oss på SU, og vi anbefaler å **Se opptak av webinar** der [Kristine Ask](#) tematiserer hvordan arbeid med faglig identitet kan gi økt arbeidslivsrelevans [Presentasjon arbeidslivsrelevans, Hentet fra Utdanningssnakk 17.11. 2023](#)
- Fra UiO er det flere tilbud i tillegg til Honoursprogrammet som det er interessant å se på for erfaringsutveksling før en eventuell videreutvikling av FramOm:
 - <https://www.uio.no/studier/program/berekraftsertifikat/>
 - <https://www.uio.no/studier/emner/hf/iakh/B-LAB2000/>